

## Lá thư quê nhà: Những người muôn năm cũ.

Lê Ngọc Phượng



Năm nay tôi lại có dịp gặp lại anh em trong gia đình công chánh trong buổi họp tất niên hàng năm do nhóm anh Lê Chí Thăng tổ chức. Ngày xưa ra trường tôi xin vào làm việc ở Nha Thủy Vận. Những ngày đầu làm việc ở Sở Hàng Hải trong khuôn viên Bộ Công Chánh thông qua các bạn cùng khóa nhưng không cùng nhiệm sở, tôi có dịp gặp gỡ các anh em ở các Nha Sở khác về họp thường kỳ, và biết đến một số nhân vật quen thuộc ở Bộ, Đến khi chuyển qua Cơ Quan Xáng, thì thế giới của tôi chỉ luẩn quẩn ở Sở Hàng Hà, nằm tại Phú An. Phải nói đối với gia đình Công Chánh, mà phần lớn anh em quy tụ ở nhà Kiều Lộ, tôi là một "người bà con xa". Ngoài các "sếp" Thủy Vận như Nguyễn Văn Đạt, Chu Bá Tường, Võ Văn Ngôn và sau này, Quản Đốc Cơ Quan Xáng Phan Thanh Nguyên, tôi hầu như mù tịt về các anh em khác. Chỉ khi đi động viên, và sau này, khi bị đi cải tạo tôi mới có dịp biết thêm một số bạn nữa! Tuy vậy sự liên lạc không phải là thường xuyên!

Năm 1978, tôi vào Sở Xây Dựng làm việc vài năm rồi ra làm tự do, vì vậy giữa tôi và anh em công chánh lại càng xa rời!

Nhưng lá rụng về cội, những năm cuối đời tôi được biết đến nhóm ái hữu Công Chánh ở Việt Nam do anh Thăng quy tụ, và nhóm Lá thư Ái Hữu Công Chánh ở hải ngoại, với tiêu chí "để còn có nhau", ở đó tôi có dịp "nhận họ hàng" với đại gia đình công chánh, những tiền bối mà ngày xưa là những "nhân vật tôi nghe tiếng" khi còn làm ở sở Hàng Hải!

Qua những lần gặp mặt mỗi cuối năm, anh em cảm thấy bớt xa lạ. Thật cảm động khi chứng kiến những người bạn gặp lại nhau vào lúc cuối đời, đầu bạc, răng long, chân tay run rẩy! Có những giọt nước mắt khôn cầm, nhưng cũng có cả những tràng cười sảng khoái khi ai đó nhắc lại những kỷ niệm xưa.

Nhưng mỗi năm mỗi vắng. Năm nào cũng có người mới tìm về, nhưng người cũ thì rơi rụng. Có nhiều lý do nhưng chắc chắn là những lý do ngoài ý muốn.

Năm nay tôi rất mừng khi thấy thầy Bùi Hữu Lân còn đến chia vui với anh em, càng mừng khi thấy sức khỏe thầy khả quan. Năm nay cũng chứng kiến cảnh cảm động của anh Lê Viết Tùy (ra trường 1958) lần đầu tiên gặp lại những người bạn sau 40 năm xa cách, và sau 17 năm bị tai biến. Hình ảnh những "cụ già" lụm khụm ôm nhau nước mắt giàn dụa, vừa khiến người ta cảm động, vừa cho người ta thấy ý nghĩa của những lần họp mặt ái hữu, đồng nghiệp, bạn bè. Những hoạt động tuy hiếm hoi này đã khiến người ta bớt thấy cô đơn, và những ngày tháng còn lại của cuộc đời không chỉ là tồn tại, mà mang ý nghĩa nhắc nhở đã từng có cuộc sống tung bừng náo nhiệt nơi thân già run rẩy này, để mỉm cười nhớ lại những kỷ niệm của một thời xa vắng!

Năm ngoái tôi được cái hạnh phúc gặp lại hai người quen cũ. Một người, anh Cao Hồng Danh, đàn anh của tôi ở Sở Hàng Hải. Khi mới đi làm tôi ngồi ở vị trí trưởng ban Kỹ Thuật, là chỗ cũ của anh Danh. Lúc đó anh đã là Phó Giám Đốc Thương Cảng Đà Nẵng, không còn liên hệ gì đến nhiệm sở cũ là Nha Thủy Vận! Nhưng khi công tác ở Đà Nẵng, gặp anh, anh đã đối xử với tôi như với một đứa em trong nhà. Kỷ niệm về những ngày ở Đà Nẵng đối với tôi là những kỷ niệm không bao giờ quên. Gặp lại anh sau bao năm xa cách, thật không thể tả nỗi vui mừng! Một người nữa là chị kỹ sư Phạm Ngọc Diệp, trước là CSV sở Kỹ Thuật thuộc Hỏa xa Việt Nam của thầy Nguyễn Văn Chiêu. Chị Diệp tốt nghiệp năm 1958, là một trong mấy kỹ sư nữ ít ỏi của gia đình Công Chánh (trước đó có chị Trần Thị Hòa tốt nghiệp năm 1957, sau đó du học, lấy chồng và định cư ở Hoa Kỳ. Chị Hòa mới đây đã cùng đại gia đình về VN gặp gỡ bạn bè và làm từ thiện). Ngày xưa chị Diệp và anh Nguyễn Hứa Phu phụ trách việc thi công lắp đặt 2 nhà kho tiền chế cho Cơ Quan Xáng ở Phú An thay thế cho 2 nhà kho cũ bị chìm nền. Phải nói đó là 2 "cầu tàu trên cạn", vì nền kho là tấm sàn bê tông trên cọc, và phần móng cọc mới là phần chính yếu, phần bao che chỉ là thứ yếu.

Sau 1975, 2 nhà tiền chế được tháo rời để chở ra Bắc, và khu vực nhà kho cũng như 2 cầu tàu bê tông bị "giải phóng mặt bằng" cùng với việc giải tán Cơ quan Xáng, sở Hàng Hà thuộc Nha Thủy Vận, và Sở Nghiên Cứu Vật Liệu

thuộc Nha Kiều Lộ, để hình thành nên khu nhà ở cao cấp bây giờ.

Nha Hỏa Xa cũng như Cơ Quan Xáng là những cơ quan độc lập, tuy thuộc Bộ, nhưng không có các quan hệ hàng ngang với các nha sở khác. Chị Diệp, chắc cũng như tôi, ít có dịp giao thiệp với anh chị em trong trường (?). Khi tôi nhận ra chị, chị rất ngạc nhiên và vui mừng vì có người còn nhớ đến chị. Anh Phu thì vài năm nay không hiện diện, chỉ có anh Nguyễn Hứa Kiều vẫn thường xuyên tham dự những buổi họp mặt.

Năm nay tôi không thấy anh Danh cũng như chị Diệp. Tôi ngờ rằng khâu thông tin về buổi họp mặt, do các ông Nguyễn Thanh Liêm, Đỗ như Đào và cô Lưu kim Loan phụ trách có thể có sai sót chằng, thì được biết nhiều thư mà địa chỉ thiếu tên phường, đã bị trả lại không đến tay người nhận! Ngày xưa ở Tổng Nha Bưu Điện của thầy Lân, đâu có tình trạng này. Vẫn biết ngày nay ở Sài Gòn, một con đường xuyên qua nhiều quận có thể mang tên khác nhau, hoặc cùng một tên đường, xuyên qua nhiều quận, có thể có cách đánh số khác nhau. Nhưng đó là trách nhiệm của nhà cầm quyền, địa chỉ gửi thư mà chỉ ly tới cấp phường thì thật là quá đáng!

Dầu gì thì cũng mong đó là lý do chính. Và không đến được buổi họp mặt, anh Danh và chị Diệp chắc là tiếc lắm?

Hy vọng năm mới, hoàn cảnh mới, lần họp bạn sang năm, sẽ là ngày anh em mình mừng vui đoàn tụ!

Lê Ngọc Phượng,  
Việt Nam, 20/01/14

